

QORTI TA' L-APPELL

**ONOR. IMHALLEF
PHILIP SCIBERRAS**

Seduta tas-6 ta' Ottubru, 2010

Appell Civili Numru. 9/2010

Anna Maria Cavallari

vs

Direttur tas-Sigurta` Socjali

II-Qorti,

Fis-26 ta' Mejju, 2010 l-Arbitru ppronunzja s-segwenti sentenza fl-ismijiet premessi:-

“L-Arbitru

Ra l-appell

Ra r-risposta

Sema' x-xhieda u ezamina d-dokumenti

Ikkunsidera

Illi ghalkemm iddenunzjat il-qliegh tagħha mill-hosting lil Kummissarju tat-Taxxi Interni, hija naqset li tinforma b'dan lid-Dipartiment li kien qed johrogilha l-benefiċċju. Kull kambjament fic-cirkostanzi li jista' jinfluwixxu fuq il-pagament għandu hekk jigi rapportat.

L-appell qed jigi michud.”

Bl-appell tagħha minn din is-sentenza r-rikorrenti tikkwerela l-komputazzjoni magħmula mid-Direttur appellat, accetata mill-Arbitru, li rrikjama lura mingħandha r-imbors tas-somma ta' €2712.75 għall-perijodi mill-5 ta' Jannar 2002 sat-3 ta' Jannar 2003 u mill-1 ta' Jannar, 2005 sal-5 ta' Jannar, 2007;

F'dan il-kaz il-fatti ewlenin huma kif gej:-

1. L-appellanti kienet ir-recipjenti ta' Ghajnuna Medika (SKA) in bazi għat-talba minnha magħmula fis-17 ta' Settembru, 1998;
2. Fuq investigazzjoni kondotta fit-18 ta' Lulju 2008 mid-Direttorat (Frodi ta' Benefiċċji u Investigazzjoni) gie accertat illi l-appellanti kienet qegħda takkomoda fl-appartament tagħha studenti barranin. L-appellanti naqset li tinforma b'dan lid-Dipartiment koncernat;
3. In konsegwenza għal dan l-istħarrig id-Dipartiment ghadda biex jinformsu illi l-meżzi tagħha kienu jaceddu l-iskala għal benefiċċju provvdut u talabha r-rifuzjoni tas-somma fuq indikata;

Il-benefiċjarja appellat minn din id-decizjoni tad-Direttur bl-aggravju illi ma kienx minnu illi l-meżzi tagħha kienu jeccedu l-iskala u f'kull kaz, skond kif ulterjorment spjegat minnha b'ittra tas-6 ta' Novembru 2009, il-komputazzjoni magħmula kienet errata in kwantu din, skond hi, ma

Kopja Informali ta' Sentenza

kellhiex tinhadem fuq bazi ta' tnejn u hamsin (52) gimgha fis-sena izda limitatament ghab-bazi ta' dawk il-gimghat biss li fihom l-istudenti kienu sistematici għandha. Il-kontenut ta' l-appell tagħha lil din il-Qorti hu bazat fuq din l-istess sottomissjoni;

Jigi osservat illi l-Arbitru cahad il-gravam ta' l-appellanti sottopost lilu bir-ragonament li l-appellanti naqset li tinforma l-id-Dipartiment bit-tibdil fic-cirkustanzi tal-mezzi tagħha li setghu jinfluwixxu fuq il-beneficju prestat lilha. Mill-kumplament ma pprovda xejn izqed tant li hu bil-bosta evidenti illi l-Arbitru naqas għal kollo milli jokkupa ruhu u jinvesti l-punt dwar il-korrettezza, o meno, tal-kalkolu li sar mid-Dipartiment għar-imbors tal-overpayment kontestat mill-appellanti;

Huwa bil-wisq ovvju għal din il-Qorti trattasi li l-kwestjoni fokali f'dan il-kaz kienet tikkoncerna l-kontestazzjoni da parti ta' l-appellanti ta' l-ammont li tieghu kien qed jintalab ir-imbors lura mid-Direttur, kien mistenni illi l-Arbitru jinterpreta qabel kollo id-domanda sostanzjali devoluta lilu, japprezzza l-kontenut tagħha u ta' l-iskop persegwit mill-appellanti, u jagħmel finalment il-gudizzju tieghu dwarha b'motivazzjoni sobria. Dan qiegħed jigi rilevat in kwantu l-Arbitru naqas milli jidentifika l-oggett preciz tal-gudizzju;

Zgur li ma tistax tigi legittimamente konsiderata motivazzjoni fis-sens tal-ligi s-semplici adezjoni tal-fatt illi l-appellanti naqset milli tirrapporta kif imiss id-dhul li kienet qegħda tircievi għal *hosting* ta' l-istudenti. Biex dik il-motivazzjoni setghet hekk titqies veramente legittima kienet kondizzjonali fuq l-Arbitru li jevalwa, almenu sintetikament, jekk is-somma reklamata kienetx sew komputata ai termini tal-ligi. Jekk xejn, biex l-appellanti jkollha ss-sodisfazzjon minimu illi dak mitlub mingħandha kien jikkorrispondi ghall-korrettezza legali pjena u li l-kontraddezzjoni tagħha f'dan ir-rigward ma kienetx tenibbli. Mhux biss dan ma giex indikat bhala fatt izda wisq anqas

Kopja Informali ta' Sentenza

ma gie indikat il-motiv ta' dritt ghas-sostenn tal-komputazzjoni tad-Direttur skond l-ittra tieghu tal-15 ta' Dicembru 2008;

Mhux ghal din il-Qorti hi tqgħod tintilef fil-matematika tal-komputazzjoni meta, biex isir dan, kien jispetta fl-ewwel lok li *r-ratio decidendi* tas-sentenza impunjata tkun kompluta minn ezercizzju bhal dan b'indikaturi ta' dawk l-elementi ta' fatt u ta' dritt konsiderati jew presupposti mill-Arbitru fid-decizjoni tieghu. Dan wara kollox kien il-punt deciziv tal-kontroversja prospettata mill-appellant u li dwaru d-decizjoni baqghet kompletament siekta;

F'dawn ic-cirkostanzi din il-Qorti ma għandhiex xelta ohra hliet li tiddenunzja l-motivazzjoni ta' l-Arbitru bhala intrinsikament karenti fir-rispett ta' l-istruzzjoni tal-kaz quddiemu. L-atti ser ikollhom allura jigu rimessi lura lilu biex l-Arbitru jipprovd iadegwatament fuq il-punt deciziv predett u fl-istess waqt il-partijiet ikunu eventwalment jistgħu jibbenfikaw mid-doppju ezami, jekk ikun il-kaz.

Għal dawn il-motivi din il-Qorti qegħda tannulla d-decizjoni ta' l-Arbitru u tirrimanda l-atti lura lill-istess Arbitru għal konsiderazzjoni debita tal-gravam sottopost lilu u ghad-decizjoni skond il-ligi. L-ispejjeż jibqghu rizervati ghall-gudizzju finali.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----